

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 4118/2022
12.07.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Зорана Хаџића, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Драгош Цукавац, адвокат из ..., против туженог Јавног комуналног предузећа „Водовод и канализација“ Београд, ради поништаја и враћања на рад, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 4760/21 од 03.03.2022. године, у седници одржаној 12.07.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 4760/21 од 03.03.2022. године и пресуда Првог основног суда у Београду П1 767/20 од 14.04.2021. године у ставу првом, другом и четвртном изреке тако што се **ОДБИЈА** као неоснован тужбени захтев којим је тужилац тражио да се поништи решење туженог Јавног комуналног предузећа „Водовод и канализација“ Београд (Врачар) о отказу уговора о раду број ... од 24.02.2022. године и обавезе тужени да тужиоца врати на рад и исплати тужиоцу на име накнаде трошкова парничног поступка износ од 80.250,00 динара.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац да туженом на име трошкова целог поступка исплати износ од 113.250,00 динара у року од 15 дана од дана пријема писменог отправка пресуде.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 767/20 од 14.04.2021. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и поништено решење туженог о отказу уговора о раду број ... од 24.02.2020. године као незаконито. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоца врати на рад у року од осам дана од дана пријема писменог отправка пресуде под претњом извршења. Ставом трећим изреке, одбачена је као недозвољена тужба тужиоца у делу у којем је тражио да суд обавезе туженог да га распореди на радно место које одговара његовој стручној спреми и способностима. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 80.250,00 динара у року од осам дана од дана пријема писменог отправка пресуде под претњом извршења.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 4760/21 од 03.03.2022. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена пресуда Првог основног суда у Београду П1 767/20 од 14.04.2021. године у ставу првом, другом и четвртном изреке. Ставом другим изреке, одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова поступка по жалби као неоснован.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду, применом одредбе члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 18/20) и утврдио да је ревизија туженог основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је код туженог засновао радни однос потписивањем уговора о раду 25.01.2011. године, на неодређено време. Обавештењем о понуди за закључење анекса уговора о раду од 10.02.2020. године, тужиоцу је понуђен анекс уговора о раду број 2 којим се нуди измена уговорених услова тако што се мења члан 1. и члан 4. основног уговора а почев од 24.02.2020. године тужиоцу нуди премештај на послове ...у одељењу ... са коефицијентом 2,7. Назначена понуда је учињена тужиоцу у циљу боље организације процеса рада и боље искоришћености расположивих људских ресурса код послодавца. Тужилац је написао и потписао изјаву 21.02.2019. године да не жели да прихвати распоред на радно место које му се нуди анексом. Тужени је донео решење о отказу уговора о раду број .., дана 21.01.2020. године јер је тужилац одбио да закључи понуђени анекс уговора о раду. Радни однос му је престао сходно одредби члана 179. став 5. тачка 2. Закона о раду. Према извештају медицине рада др Драгомира Карајовића од 01.11.2019. године утврђено је да је тужилац оцењен неспособним за рад на радном месту ..., а исти се усмено обраћао руководиоцу ББ ради распоређивања на друго радно место због болести Тужени је од медицине рада добио оцену да више није способан да обавља послове које до тада обавља па је на основу предлога за премештај тужени сачинио понуду за закључење анекса за радно место ... и анекс уговора о раду али је тужилац одбио да закључи спорни анекс уговора о раду.

При овако утврђеном чињеничном стању, нижестепени судови су усвојили тужбени захтев и поништили побијано решење налазећи да је решење незаконито јер образложење решења садржи општу формулацију. Образложење нема разлоге која је то потреба процеса рада већ је потреба изражена само кроз парафразирање законских одредби. Потреба за бољом проценом организације рада мора бити везана за оно што је у конкретном случају био разлог распоређивања на друго радно место. Како нису били испуњени законски услови за премештај тужиоца на друго радно место због тога одбијање тужиоца да закључи оспорени анекс уговора о раду није могао бити санкционисан отказом уговора о раду у смислу правила из одредбе члана 179. став 5. тачка 2. Закона о раду што решење чини незаконитим. У понуди, која је тужиоцу учињена закључењем анекса уговора о раду не пише да се понуда врши према преосталој радној способности, па како сходно томе нису наведени разлози премештаја на друге послове, то је отказ незаконит по свом садржају.

По оцени Врховног суда, основано се ревизијом туженог указује да је у конкретном случају материјално право погрешно примењено.

Наиме, тужилац је био запослен код туженог на пословима ... са ... степеном стручне спреме. Због здравствених разлога, обраћао се непосредном руководиоцу да буде распоређен на друго радно место због болести Према извештају медицине

рада тужилац није способан да обавља послове које је до тада обављао. Тужена је сачинила предлог за премештај на друго радно место и учинила понуду за закључење анекса уговора при чему је тужиоцу понуђено место Међутим, тужилац се изјаснио да не прихвата понуду за закључење анекса уговора о раду.

Према члану 171. став 1. тачка 2. Закона о раду - ЗОР („Службени гласник РС“, број 25/04 ... 61/05, који је био у примени у време формирања отказног разлога), послодавац може запосленом да понуди измену уговорених услова рада (анекс уговора) и ради премештаја на друго место рада код истог послодавца у складу са чланом 173. овог закона. Одредбом члана 172. став 1. истог закона је прописано да уз понуду за закључење анекса уговора послодавац је дужан да запосленом у писаном облику достави разлоге за понуду, рок у коме запослени треба да се изјасни о понуди и правне последице које могу да настану одбијањем понуде, те да ако запослени прихвати понуду за закључење анекса уговора, задржава право да пред надлежним судом оспорава законитост тог уговора (став 4.). Чланом 179. тачка 7. истог закона, прописано је да послодавац може запосленом да откаже уговор о раду ако за то постоји оправдан разлог који се односи на радну способност запосленог, његово понашање и потребе послодавца и ако запослени одбије закључење анекса уговора о раду у смислу члана 171. став 1. тач. 1) - 4) овог закона.

По оцени Врховног суда тужени је приликом отказа уговора о раду поступао у свему према цитираним одредбама члана 171. и 172. Закона о раду. Понуда за закључење анекса уговора о раду садржи конкретне наводе о разлозима због којих се тужилац премешта на друго место рада из којих је видљиво које су то потребе послодавца узроковале његово распоређивање у друго место рада због потреба процеса и организације рада, па је тужени понудио тужиоцу да закључи анекс уговора о раду и доставио му писану понуду која садржи разлоге прописане чланом 172. ЗОР. Тужилац је обавестио послодавца да неће потписати анекс уговора о раду, наводећи да понуду не прихвата јер је незаконита (у супротности са чл. 171. и 173. ЗОР) из чега произлази да је био упознат са конкретним и образложеним разлозима за понуду. У том случају, правилно је тужени послодавац донео оспорено решење о отказу уговора о раду на основу члана 179. тачка 7. ЗОР, зато што је тужилац као запослени имао могућност да иако незадовољан садржином понуде, потпише анекс и задржи право да пред надлежним судом оспори законитост анекса уговора о раду, истовремено не излажући се правној последици неприхватања понуде. Стога су основани ревизијски наводи да је побијеном пресудом погрешно примењено материјално право.

Како је тужиоцу дата могућност да обавља послове код истог послодавца на другом месту рада, а и сам тужилац је због здравствених разлога тражио распоред на друго радно место, основано се наводима ревизије указује да је тужени доказао да је постојала стварна потреба и оправдан разлог за премештај тужиоца, а да је непотписивање анекса уговора о раду само по себи довољно за законитост решења о отказу уговора о раду тужиоцу. Наиме, одбијањем да потпише анекс формиран је отказни разлог из члана 179. тачка 7. ЗОР. Како тужилац није потписао анекс уговора о раду тиме је изгубио законску могућност да такву одлуку послодавца оспорава, а решење о отказу је донето у складу са цитираним одредбама Закона о раду. Зато је неосновано тужбено тражење поништаја побијеног решења о отказу уговора о раду и отклањање његових последица враћањем тужиоца на рад.

С обзиром на то да су нижестепени судови на правилно утврђено чињенично стање погрешно применили материјално право, нижестепене одлуке су преиначене на основу члана 416. став 1. ЗПП и одлучено је као у ставу првом изреке.

Одлуку о трошковима поступка суд је донео на основу чл. 153, 154. и 165. став 2. ЗПП а исти се односе: на име стручног састава одговора на тужбу 16.500,00 динара,

на име заступања туженог од стране стручног лица на три одржана рочишта од по 18.000,00 динара, на име приступа на једно неодржано рочиште од 9.750,00 динара, на име трошкова за стручни састав ревизије у висини од 33.000,00 динара (колико је и тражио) сходно важећој АТ, укупно 113.250,00 динара. Остали трошкови нису признати јер сходно члану 163. став 2. ЗПП нису опредељени по висини.

**Председник већа – судија
Гордана Комненић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић